

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะศึกษาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยโครงการสอนผลศึกษาในโรงเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ โครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางผลศึกษาสำหรับนักเรียนที่อุปถัมภ์ และศึกษาปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในตำบลตลาด สถานีอุปถัมภ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นครูผู้สอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 56 คน จากสถานศึกษา 28 แห่ง และใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ แบบตรวจคำตอบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปถามครูผู้สอนวิชาผลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ด้วยตนเอง และตามเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สถานภาพของครูผู้สอนวิชาผลศึกษา และสภาพของโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ครูผลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-25 ปี มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่จบวิชาเอกทางผลศึกษาและวิชาโททางสุขศึกษา ประสมการณในการสอนยังน้อย โรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่มีครูผลศึกษา แห่งละ 1 คน

2. โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

การจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ทุกโรงเรียนจัดโครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน และโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ร้อยละ 89.29 จัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬานอกและระหว่างโรงเรียน ร้อยละ 85.71 จัดโครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ ส่วนโครงการจัดกิจกรรมพิเศษทางพลศึกษาสำหรับนักเรียนปกติมีจัดน้อยเพียงร้อยละ 19.64

3. โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

ในค่านิยมวัตถุประสงค์ของโครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ครูพลศึกษาส่วนใหญ่เน้นวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการกีฬา และกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ และสามารถนำทักษะเหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งยังให้รู้และเข้าใจระเบียบข้อบังคับและกฎกติกาการเล่น เพื่อเป็นผู้เล่นที่ดี ตลอดจนให้มีคุณลักษณะประจำตัว เช่น การเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ความยุติธรรม ความรักหมู่คณะ ความสามัคคี เป็นต้น

ในค่านิยมวัตถุประสงค์ของโครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและเน้นทางคำนำให้เกิดการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม นอกจากนี้ มุ่งให้เกิดคุณลักษณะที่ดีมีคุณธรรม และพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เน้นในเรื่องความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความยุติธรรม รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีระเบียบวินัย

การจัดสอนวิชาภาคบังคับตามหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กิจกรรมที่โรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่จัด เป็นกิจกรรมที่มีตามหลักสูตร วิชาที่จัดสอนน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ คือ วิชาตะกร้อ

การจัดสอนวิชาภาคบังคับตามหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กิจกรรมที่โรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่จัดสอน คือวิชาแบดมินตันและแฮนด์บอล ส่วนวิชากระบี่กระบอง และวิชาตะกร้อจัดให้มีการเรียนการสอนน้อย

คํานการจํกและคําเนนการโครงการสอนพลศีกษาในโรงเรียน จํนวนนักเรียน
ในชั้นเรียนแต่ละคาบส่วใหญ่มีประมาณ 45 คน และนักเรียนส่วใหญ่แตงกายซุกพลศีกษา
ขณะเรียนวิชาพลศีกษา ในการคําเนนการสอนของครูพลศีกษานั้น ครูมีเวลาในการสอน
คาบละ 50 นาที แบ่งช่วงเวลาในการสอนตามชั้นตอนคังนี้

1. ชั้นเตรียม 5 นาที
2. ชั้นอธิบายและสาชิต 10 นาที
3. ชั้นฝึกหัด 20 นาที
4. ชั้นไ้ 10 นาที
5. ชั้นสรุปและสุชปฏิบัติ 5 นาที

และ เมื่อครูประสบปัญหาในคํานการสอนพลศีกษา ก็จะมีขอคําปรึกษาและความรวมมือจาก
เพื่อนครู

คํานวิธีการสอนครูพลศีกษาส่วใหญ่มีการ เตรียมการสอนทุกครั้งก่อนที่จะสอน
การสอนโดยวิธีอธิบายและสาชิต เป็นวิธีการสอนที่ครูพลศีกษาใช้คังมาก ในชั้นฝึกหัดนั้น
ส่วใหญ่ครูใช้วิธีฝึกรวมกันทั้งชั้น สลับกับฝึกเป็นหมู่ตามทีแบ่งไว้ ส่วชั้นการนำไปใช้ ให้
นักเรียนเล่นเกมส่นำของทักษะที่สอนในชั่วโมง และให้นักเรียนเล่นอย่างอิสระบ้าง ส่ว
วิธีการสอนที่ใช้น้อยที่สุด คือ การสอนโดยให้นักเรียนที่มีทักษะคืออธิบายและสาชิตแทนครู

คํานเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ในการให้คะแนนในวิชาพลศีกษา ครูพลศีกษาส่วใหญ่
เห็นว่าควรให้คะแนนตาม เกณฑ์เฉลยคังนี้

1. เวลาเรียนร่อยละ 10
2. ความรู้ร่อยละ 20
3. ทักษะร่อยละ 20
4. สมรรถภาพร่างกายร่อยละ 10
5. เป็นนักกีฬาของโรงเรียนร่อยละ 10
6. การมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลาร่อยละ 10
7. งานที่กำหนดให้ร่อยละ 10
8. ความรับผิดชอบร่อยละ 10

4. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและ เน้นทางค่านี้นัก เรียนได้นำเอาทักษะที่เรียนมาใช้ในการแข่งขัน มีนิสัยรักการเล่นกีฬาและ ออกกำลังกาย และการแสดงออกซึ่งความสามารถในเชิงกีฬา ประการสุดท้ายคือ เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางการแข่งขัน

กิจกรรมที่นิยมจัดในโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ได้แก่ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ฟุตบอล กรีฑา เทเบิลเทนนิส แฮร์บอล แอคน์บอล แบดมินตัน สำหรับมวยและว่ายน้ำ เป็นกิจกรรมที่ไม่เคยจัดให้มีการแข่งขัน

ด้านวิธีดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน นักเรียนทุกคนมีสิทธิ์เข้าแข่งขันโดยนักเรียนแต่ละคนเข้าแข่งขันไม่เกิน 2 ประเภท คณะกรรมการในการจัดการแข่งขันประกอบด้วย คณะครูทั้งโรงเรียน งบประมาณที่ใช้ในการจัดการแข่งขันได้มาจาก เงินบำรุงการศึกษา กรรมการผู้ตัดสินคือ ครูพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนวิธีการจัดการแข่งขัน ส่วนใหญ่จัดแบบพบกันหมด กิจกรรมที่นำมาจัดส่วนใหญ่ เป็นกิจกรรมที่มีสอนในโรงเรียน โดยมีรางวัล เป็น เหรียญรางวัล เป็นส่วนใหญ่

5. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างโรงเรียน ส่วนใหญ่แล้วครูพลศึกษาให้ความสำคัญและ เน้นส่งเสริมความสามัคคีและความกลมเกลียว ความเข้าใจอันดีของนักเรียนระหว่างโรงเรียน ทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น โดยให้นักเรียนเป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด รอบคอบ มีไหวพริบ ปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ประการสุดท้ายเพื่อฝึกฝนให้นักเรียนรู้จัก เคารงคอกฎกติกาและระเบียบข้อบังคับ

กิจกรรมที่จัดในโครงการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างโรงเรียน กิจกรรมที่นิยมจัดเรียงตามลำดับดังนี้คือ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล กรีฑา ฟุตบอล เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน ส่วนมวยไทย มวยสากล และว่ายน้ำ จัดน้อยมากหรืออาจจะไม่เคยจัดเลย

วิธีดำเนินการจัดโครงการแข่งขันกีฬาทภายนอกและระหว่างโรงเรียน ช่วงเวลาที่มีการจัดการแข่งขันมักจะจัดในภาคต้น นักกีฬาที่ส่งเข้าแข่งขันมาจากนักเรียนที่สนใจสมัครขยันในการฝึกซ้อม และได้รับการคัดเลือกมา โรงเรียนโดยส่วนใหญ่แล้วส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันทุกครั้งที่มีการจัด การจัดการแข่งขันส่วนใหญ่อำเภอหรือจังหวัด กลุ่มโรงเรียน สมาคม องค์การหรือหน่วยงานอื่น ๆ เป็นผู้จัดขึ้น โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานนั้น ๆ ส่วนงบประมาณที่ใช้ส่งนักกีฬา เข้าแข่งขันของแต่ละโรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้เงินบำรุงการศึกษา คณะกรรมการในการดำเนินการจัดการแข่งขันคือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดรางวัลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นถ้วยรางวัล รางวัลสำหรับนักกีฬาที่ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียนไม่มี

6. โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

ครูพลศึกษาส่วนมากจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการในตอนหลังเลิกเรียน มีบางส่วนที่จัดตอนพักกลางวัน กิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดเป็นกิจกรรมทางคันทนาการ มีบางครั้งที่จัดดนตรีหรือภาพยนตร์

7. โครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กปกติ

ครูพลศึกษาส่วนใหญ่จัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กปกติตามประเภทของความผิดปกติดังนี้คือ นักเรียนที่มีทักษะต่ำหรือเรียนไม่ทัน เพื่อนให้เรียนเพิ่มเติมนอกเวลา สำหรับนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำ ให้ฝึกกิจกรรมที่เหมาะสมตามสภาพร่างกาย ส่วนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ ให้เล่นเกมสและร้องเพลง

8. สภาพปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาค้นคว้าครูพลศึกษา ข้อที่ครูพลศึกษาเห็นว่าประสบในระดับมาก ได้แก่

1. ครูพลศึกษามีจำนวนน้อย แต่ชั่วโมงสอนมาก
2. ครูพลศึกษามักไม่ค่อยได้รับการยอมรับในโรงเรียน
3. ครูพลศึกษาไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตรงตามหลักสูตร
4. ครูพลศึกษามักสอนไม่ตรงกับความสามารถและความถนัด

ปัญหาทางค่านิยมบุคลากรอื่น ๆ ข้อที่ครูพลศึกษาเห็นว่าประสบในระดับมาก ได้แก่

1. ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนคิดว่าวิชาพลศึกษา เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่วิชาการ
2. ผู้บริหารไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา
3. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษา และไม่สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เท่าที่ควร
4. ครูอื่น ๆ ในโรงเรียนมักขอชั่วโมงพลศึกษาไปทำกิจกรรมอื่น

ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมงบประมาณ ข้อที่ครูพลศึกษาเห็นว่าประสบในระดับมาก ได้แก่

1. ขาดงบประมาณในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
2. ไม่ได้รับการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณจากโรงเรียนเป็นกรณีพิเศษเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
3. งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีการศึกษาไม่เพียงพอในการใช้จ่าย

ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ข้อที่ครูพลศึกษาเห็นว่าประสบในระดับมาก ได้แก่

1. ไม่มีห้องทำงานของครูพลศึกษา เป็น เอกเทศ
2. สถานที่ฝึกกิจกรรมในร่มมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม
3. สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม
4. ขาดสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์
5. อุปกรณ์มีไม่เพียงพอกับนักเรียน
6. อุปกรณ์มีไม่ครบทุกประเภทตามกิจกรรมที่ต้องสอน
7. ไม่มีความสะดวกในการนำอุปกรณ์ออกไปใช้และนำมาเก็บรักษา
8. การจัดซื้ออุปกรณ์ทางพลศึกษาล่าช้าไม่ทันกับความต้องการ
9. ขาดระเบียบการควบคุมจำนวนและการเบิกจ่ายอุปกรณ์
10. ไม่มีผู้ช่วยดูแลรักษาอุปกรณ์
11. ขาดผู้มีความรู้ในการซ่อมแซมอุปกรณ์
12. ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์
13. นักเรียนขาดความเข้าใจในการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์

14. ซาคอปรกฏทางเทคนิคและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
ในการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา

15. ซาคหนังสือและตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ข้อที่ครูพลศึกษา
เห็นว่าประสบในระดับมาก ได้แก่

1. ซาคการวางแผนงานในการดำเนินกิจกรรมพลศึกษา
2. เกิดการวัดผลไม่แน่นอนทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาพลศึกษา
3. ซาคผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการที่จัดทำขึ้น
4. เวลาเป็นอุปสรรคในการจัดการดำเนินงาน

การอภิปรายผลการวิจัย

สภาพทั่วไปของครูและโรงเรียน

ครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-25 ปี วิทยนี้เป็นวิทยที่
เหมาะสมกับการสอนพลศึกษา และครูเหล่านี้จบวิชาเอกพลศึกษามาโดยตรง ซึ่งการวิจัย
ของ ซิลเวสเตอร์ (Silvester) พบว่า ครูพลศึกษาถ้าได้รับการศึกษาทางคาน
พลศึกษามาโดยเฉพาะ จะทำให้ทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากขึ้น เพราะครูพลศึกษาที่
ไม่มีวุฒิทางพลศึกษามักจะขาดหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาที่ดี ปล่อยให้ให้นักเรียนเล่น
ตามลำพัง ซึ่งนักเรียนจะไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน¹

สภาพทั่วไปของโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน
ครูพลศึกษามีไม่เพียงพอกับสัดส่วนของนักเรียน กล่าวคือ โรงเรียนส่วนใหญ่มีครูพลศึกษา
1 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 14.28 มีครูพลศึกษาโรงเรียนละ 2-3 คน และโรงเรียน

¹P.J. Silvester, "Attitude to Physical Education in the
Primary School," Physical Educator 61 (July 1969) : 32-36.

แต่ละโรงเรียนมีนักเรียนตั้งแต่ 500 คน ถึง 2,000 คน เทียบอัตราส่วนระหว่างครูพลศึกษาต่อจำนวนนักเรียนแล้ว 1 : 500 คน ซึ่งในสภาพเช่นนี้เป็นการยากที่ครูพลศึกษาจะทำการสอนพลศึกษาให้โดยลึกลับได้ ครูของทำงานหนักขาดประสิทธิภาพในการสอน ซึ่งบุชเชอร์ (Bucher) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับความรับผิดชอบครูพลศึกษาต่อนักเรียนเป็นสัดส่วนดังนี้ ครูพลศึกษา 1 คน ต่อนักเรียน 200 คน และไม่ควรมเกิน 1 คน ต่อนักเรียน 250 คน ในระดับประถมศึกษา ส่วนระดับมัธยมศึกษา ครูพลศึกษา 1 คน ต่อนักเรียน 190 คน¹

การจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียนและโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นโครงการที่ทุกโรงเรียนจัดขึ้นในโรงเรียน รองลงมาคือ โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน จัดเพียงร้อยละ 89.24 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ จัดเพียงร้อยละ 85.71 ส่วนโครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนปกติ จัดเพียงร้อยละ 19.64 เท่านั้น ซึ่งการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนจะสมบูรณ์ไ้แก่นั้น ฟอง เกิดแก้ว ได้เสนอแนะว่า ควรจะประกอบด้วยโครงการสำคัญอย่างน้อย 5 โครงการ ตามลำดับคือ

1. โครงการสอนพลศึกษาในโรงเรียน
2. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
3. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ

¹ Charles A. Bucher, Administration of School Health and Physical Education : Including Athletics (Saint Louis : The C.V. Mosby Co., 1975), p. 315.

5. โครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กออปกติ¹

สรุปได้ว่า โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่แล้ว ก็จัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา สอดคล้องตามหลักการพลศึกษาที่วางไว้เป็นอย่างดี

สำหรับโครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กออปกติที่มีจัดกันน้อยนั้น อาจเป็น เพราะโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่มีเด็กออปกติประเภทต่าง ๆ เช่น มีทักษะดีมาก พิการทางร่างกายหรือจิตใจ เป็นกันน้อยก็ เป็นได้

โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า โครงการนี้จัดเพื่อให้นักเรียนได้นำเอาทักษะที่เรียนมาใช้ในการแข่งขัน มีนิสัยรักการ เล่นกีฬาและออกกำลังกาย ทั้งยังให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถใน เชิงกีฬา ประการสุดท้ายคือ เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์จากการแข่งขัน กิจกรรมกีฬา ที่นิยมจัด ได้แก่ วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ฟุตบอล กรีฑา เทเบิลเทนนิส แครีบอล แอนคัมบอล แบดมินตัน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่สอนในโรงเรียน นักเรียนส่วน ใหญ่ได้รับการ เรียนการสอนจากครูพลศึกษาโดยตรง ส่วนกีฬาที่จัดน้อยครั้งหรือแทบจะ ไม่ได้จัดเลยคือ กีฬาวายน้ำและมวย ซึ่งทั้งนี้ อาจจะมีสาเหตุมาจากขาดสนามและอุปกรณ์ ในการสอน สำหรับกีฬามวยอาจพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกีฬาที่มีอันตรายมาก หากมีเครื่อง ป้องกันไม่ดี สถานที่เรียนไม่เหมาะสม

สำหรับวิธีดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่คณะกรรมการใน โรงเรียนร่วมกันจัด โดยใช้งบประมาณจากเงินบำรุงการศึกษา นักเรียนแต่ละคนเข้าร่วม แข่งขันได้ไม่เกินคนละ 2 ประเภท กรรมการส่วนใหญ่ใช้ครูพลศึกษาของโรงเรียน การ แข่งขันใช้วิธีการจัดการแข่งขันแบบพบกันหมด ซึ่งถือเป็นการดีที่สามารถทำให้นักเรียนได้ มีโอกาสรวมกิจกรรมได้มากครั้ง รางวัลที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นเหรียญรางวัล ซึ่งจะ เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมแข่งขัน ทั้งยังเป็น การสร้างความภาคภูมิใจในความ สำเร็จของ

¹ ฟอง เกิกแก้ว, การพลศึกษา (พระนคร : วัฒนาพานิช, 2518),
หน้า 76.

กล่าวไว้ว่า "หลักสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนนั้นต้องยึดเอาตัวนักเรียนเป็นสำคัญ"¹

โครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายนอกและระหว่างโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เกิดความรู้สึก ความกลมเกลียว ความเข้าใจอันดีของนักเรียนระหว่างโรงเรียน ทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด รอบคอบมีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ยังฝึกให้นักเรียนรู้จัก เคารพต่อ กฎกติกาและระเบียบข้อบังคับ ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขันกีฬาโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนได้รับการฝึกพลศึกษาตามสมควรแก่ศักยภาพ เพื่อให้มีร่างกายสมบูรณ์ มีจิตใจ เป็นนักกีฬา (Sporting Spirit) และมีมารยาทอันดีงามเหมาะสมแก่การเข้าสังคมต่อไป²

โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ วัตถุประสงค์โดยส่วนใหญ่เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนใหญ่กิจกรรมประเภทนี้จัดตอนเย็นหลังเลิกเรียน มีบางโรงเรียนที่จัดตอนพักกลางวัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดในตอนเย็นหลังเลิกเรียนนี้ เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะครูไม่ต้องกังวลเรื่องการเรียนการสอนนักเรียนอีก ในทางตรงกันข้ามเช่นกัน นักเรียนก็จะได้เข้าร่วมกิจกรรมได้เต็มที่ไม่ต้องห่วงเรื่องการเรียน และในตอนเย็นช่วงเวลาประกอบกิจกรรมมีมาก กิจกรรมที่จัดส่วนมากเป็นกิจกรรมทางค่านักกีฬา ซึ่งนักเรียนสนใจการเล่นกีฬากันมาก

โครงการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กปกติ จากผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 19.64 ที่มีการจัดกิจกรรมประเภทนี้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าโรงเรียนต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่แล้ว

¹John R. Puckett, Guide to An Effective Physical Education Programs (New York : Parker Publishing Co., 1976), p. 70.

²กรมพลศึกษา, "การแข่งขันกีฬาโรงเรียนของกรมพลศึกษา," ข่าวสารกรมพลศึกษา 7 (กรกฎาคม 2516) : 6.

มีเด็กออกนอกลู่นอกทาง ประกอบกับครูพลศึกษาเองก็ไม่สามารถแยกแยะได้ว่า นักเรียนคนใดบ้างที่จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมประเภทนี้ และครูพลศึกษาเองก็มีหน้าที่ประจำในการสอนมากอยู่แล้ว สำหรับนักเรียนที่ออกนอกลู่นอกทางในช่วงชั่วโมงสอนส่วนมากเป็นพวกที่มีทักษะดี พวกที่เรียนไม่ทันเพื่อนและพวกที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำ นอกจากนี้ก็มีพวกที่มีอุปนิสัยทางร่างกายและจิตใจบ้างเล็กน้อย เมื่อนักเรียนเหล่านี้เข้าเรียนในชั่วโมงพลศึกษา ในพวกทักษะดีก็จะเป็นผู้นำนักเรียนในชั้น พวกที่มีสมรรถภาพทางกายต่ำ ก็ให้เรียนเพิ่มเติมนอกเวลา ส่วนพวกที่มีปัญหาทางร่างกาย จิตใจก็ให้เข้าร่วมในกิจกรรมการเล่น เกมสและร้องเพลง ซึ่งโครงการนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนควรตระหนักให้มากพอ เท่ากับโครงการอื่น ๆ ด้วย

สภาพปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาดังนี้

ค่านักครูพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีจำนวนน้อย ต้องรับภาระการสอนมาก ทั้งยังไม่ค่อยได้รับการยอมรับ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ เพื่อนครูด้วยกันคิดว่าพลศึกษาเป็นวิชาที่ใช้กิจกรรมในการเล่น หากความรู้ทางวิชาการไม่ได้ สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูพลศึกษาหมดกำลังใจขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน ทำให้ยอดทอดการทำงาน ซึ่งผลเสียจะเกิดขึ้นกับการพลศึกษาในโรงเรียน เป็นไปไค้สูงมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรจะได้รับการแก้ไขและจะต้องพยายามสร้าง "ขวัญ" ที่ดีให้กับครูพลศึกษาคด้วย

ค่านการจ้จัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่แล้ว ขาดการวางแผนการในการดำเนินกิจกรรมพลศึกษา เกิดการวัดผลไม่แน่นอน ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาพลศึกษา ขาดผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการงานที่จัดทำขึ้น และเวลาเป็นอุปสรรคในการจัดค่านางาน ปัญหาเหล่านี้หากผู้สอนหมายถึงครูพลศึกษาและผู้บริหารได้ประชุมปรึกษาและวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาแล้ว ผู้วิจัยคิดว่า โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นนั้นจะให้ผลกับนักเรียนไค้มาก นักเรียนก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา

ท่านสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก จากผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่อุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขนาดสถานที่เก็บรักษาอุปกรณ์ ทั้งครูและนักเรียนขาดความรู้ในการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ไม่มีหรือมีไม่เพียงพอ ปัญหาดังกล่าวอาจจะมีสาเหตุมาจากโรงเรียนขาดงบประมาณและผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญทางด้านพลศึกษา และครูพลศึกษาเองเป็นผู้ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวได้เช่นกัน ซึ่งการสอนพลศึกษาจะได้ผลดีควรจะมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ต่อจำนวนนักเรียน 40 คน ต่อชั่วโมงดังนี้

อุปกรณ์	อย่างน้อย	ที่ควรมี
1. ลูกบาส เกตบอล	4 ลูก	8 ลูก
2. ลูกฟุตบอล	4 ลูก	8 ลูก
3. ลูกบอล เลย์บอล	4 ลูก	8 ลูก
4. ลูกแฮนด์บอล	4 ลูก	8 ลูก
5. ห่วงขามตาชาย	4 ห่วง	8 ห่วง
6. ลูกตะกร้อ	10 ลูก	20 ลูก
7. ไม้แบดมินตัน	10 คู่	20 คู่
8. ลูกแบดมินตัน	20 ลูก	40 ลูก

นอกจากนี้ทางโรงเรียนจะต้องจัดให้มีอุปกรณ์อย่างอื่นอีก เช่น อุปกรณ์เกี่ยวกับกรีฑา อุปกรณ์ยิมนาสติกส์ หรืออุปกรณ์สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ¹ ส่วนทางด้านสถานที่ ไม่มีสถานที่ฝึกกิจกรรมในร่ม ไม่มีห้องทำงานของครูพลศึกษา และห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีไม่เพียงพอหรือไม่มีเลย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าทางด้านสถานที่และอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

¹ วรศักดิ์ เพียรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา

(พระนคร : อุดมศึกษา, 2513), หน้า 26-27.

ยังขาดอยู่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ สุพรรณ จิตต์ภักดิ์ พบว่า สถานที่และอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 8 ยังขาดอยู่เช่นกัน¹

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะจัดจัดทำงบประมาณขออัตรากำลังพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ให้มีสัดส่วนระหว่างครูกับนักเรียนเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. เนื่องจากครูพลศึกษา ร้อยละ 87.50 ต้องสอนวิชาอื่น ๆ ด้วย ถ้าจะให้เกิดผลดีต่อการสอนวิชาพลศึกษายิ่งขึ้น จึงควรให้ครูพลศึกษาสอน เฉพาะวิชาพลศึกษา เท่านั้น
3. ควรจัดหาอุปกรณ์และปรับปรุงสถานที่และ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เหมาะสมที่จะสอนวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ตลอดจนการจัดให้โค้ชซึ่งงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ ให้เพียงพอ เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้ผลดีที่สุด
4. ครูพลศึกษาควรจัดโปรแกรมพลศึกษาให้ได้ผลดีที่สุดตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญให้การสนับสนุนวิชาพลศึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ถ้าจะมีการวิจัยในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ควรศึกษาปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละโครงการ เพื่อให้เข้าใจปัญหาในแต่ละโครงการลึกซึ้งยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษา เสนอแนะของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาสำหรับโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

¹สุพรรณ จิตต์ภักดิ์, "ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524).